

Õiguskantsler

Teie 29.04.2014 nr

Meie 30.05.2014 nr 7-4/140704/1402407

**Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta
Mitteresidenti pensioni tulumaksuga maksustamine Eestis**

Austatud [ ]

Tänan Teid 29.04.2014 pöördumise eest, milles tõstasite küsimuse Teile Eestist makstava pensioni tulumaksuga maksustamise õiguspärasusest.

Kirjutate oma avalduses, et elate alates 1995. aastast Soomes. Enne Soome kolimist töotasite Eestis umbes 30 aastat. Soomeski kogunes Teil tööstaaži umbes 10 aastat. Alates aastast 2013 saate Te pensioni nii Eestist kui ka Soomest.

Eestis maksustatakse Teile makstavat pensioni tulumaksuga. Leiate, et sellega rikutakse Teile õigusi.

Viitate Euroopa Liidu Kohtu 10.05.2012 otsusele nr C-39/10, mille järgi Eesti peaks võimaldama isikule, kes on kasutanud temale Euroopa Liidu õigusega garanteeritud vabadust liikuda takistusteta ühest Euroopa Liidu liikmesriigist teise, Eesti tulumaksuseaduses sätestatud mahaarvamiste, eelkõige tulumaksuvaba miinimumi kasutamist. Olete seisukohal, et Teile kaasuses Eesti ei järgi Euroopa Liidu Kohtu otsust.

Kirjutate, et olete pöördunud selles küsimuses pensioniameti poole, kuid lahendust ei ole saanud – pensioniväljamakseid maksustatakse ikka veel tulumaksuga. Samas märgite: „Minul on Soomes samas seisus olevaid pensionäre, kes on maksuametis lihtsalt kisa tõstnud ja oma rahad tagasi saanud aga kas see on lahendus?”

Saan Teile avaldusest aru, et olete seisukohal, et Euroopa Liidu Kohtu otsuse nr C-39/10 mõjul peaks Eesti rakendama Teile suhtes tulumaksuvaba miinimumi Teile pensioni väljamaksmise hetkel (n-ö automaatselt). Kuna see nii ei käi, leiate, et Teil puudub üldse Eestis võimalus saada pensioni maksuvabalt.

Selgitan Teile, et nii see siiski ei ole. Eesti tulumaksuseadus ütleb, et kui mitteresident¹ saab tulu mh ka Eestist, siis saab ta kasutada teatud määral ja teatud tingimustel ka Eesti tulumaksuvaba miinimumi. Nii ütleb tulumaksuseaduse (TuMS) § 31¹ lg 2, et kui teise Euroopa Liidu

---

¹ Kuna Te elate alates 1995. aastast Soomes, eeldan, et Te olete muutunud Soome residentiks ja et Eestis olete Te mitteresident.

liikmesriigi residendist füüsiline isik sai maksustamisperioodil ehk kalendriaastal vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis, võib ta teha tulumaksuseaduses ettenähtud mahaarvamisi (sh tulumaksuvaba miinimumi ning pensionäridele mõeldud täiendava tulumaksuvaba miinimumi²) oma Eestis maksustatavast tulust proportsionaalselt selle osakaaluga tema maksustamisperioodi maksustatavas tulus. TuMS § 31¹ lg 3 sätestab, et kui teise liikmesriigi residendist füüsiline isik sai maksustamisperioodil vähem kui 75% oma maksustatavast tulust Eestis, siis võib ta arvata oma Eestis maksustatavast tulust maha ainult tulumaksuvaba miinimumi ja pensionäridele mõeldud täiendava tulumaksuvabamiinimumi proportsionaalselt selle osakaaluga tema maksustamisperioodi maksustatavas tulus. Seega hoolimata sellest, kui suurt osakaalu moodustab Teie Eestist saadud pension kõikidest Teie maksustatavatest tuludest, on Teil Eesti tulumaksuseaduse kohaselt võimalik saada maksuvabastust tulumaksuvaba miinimumi osas.

Sel põhjusel ei nõustu ma Teie järeldusega, et Eesti ignoreerib Euroopa Liidu Kohtu 10.05.2012 otsust nr C-39/10 ning sellest otsusest tulenevaid kohustusi.

Oluline on aga siinjuures märkida, et Eesti seadused ei võimaldada rakendada kirjeldatud maksuvabastust aasta sees, st jooksvalt ehk automaatselt. Selleks, et Te saaksite kasutada Eesti tulumaksuseadusest tulenevat maksusoodustust, tuleb Teil pöörduda kalendriaasta lõppemisel, kuid hiljemalt järgmise aasta 31. märtsiks Eesti Maksu- ja Tolliameti poole, täita oma tulude deklaratsioon, märkides sinna kõik oma maksustatavad tulud, ning lisada deklaratsioonile tõend või tõendid teistes riikides (sh ka Teie residentsusriigis ehk Soomes) saadud tulude kohta.³ Selline kord tuleneb TuMS § 44 lõikest 5².

Kirjeldatud soodustuse rakendamise kord on ka põhjuseks, miks pensioniamet ei saa võtta Teile tulumaksuvaba miinimumi arvesse aasta jooksul Teile pensioni välja makstes. Ma ei näe, et see oleks põhiseadusega vastuolus.

Selle selgitusega lõpetan ma Teie avalduse menetlemise. Loodan, et minu selgitusest on kasu.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Olga Lavrova, 6938410, Olga.Lavrova@oiguskantsler.ee

² Pensionäri tulumaksuvaba miinimum on alates sellest aastast 4248 eurot aastas ehk 354 eurot kuus. Formaalselt aga koosneb see summa kahest erinevast osast: tavalisest, kõigile mõeldud tulumaksuvabast miinimumist, mille suuruseks on 1728 eurot aastas, ning pensionäridele mõeldud tulumaksuvabast miinimumist, milleks on 2520 eurot aastas. Vt tulumaksuseaduse § 23 ja § 23² (tulumaksuseadus on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122013023>).

³ Vt ka selgitus Maksu- ja Tolliameti veebilehel: „[TuMS § 31¹ lõikes 2 või 3 nimetatud] mahaarvamiste tegemiseks tuleb [isikul] esitada residendist füüsilise isiku tuludeklaratsioon. [Maksumaksja peab esitama] Maksu- ja Tolliametile oma residendiriigi maksuhalduri tõendi. Kui nimetatud tõendil ei ole näidatud kogu maksustatav tulu, tuleb esitada ka tulu saamise riigi maksuhalduri tõend.” (Selgituse täistekst on kättesaadav siin: <http://www.emta.ee/index.php?id=25133>, vt alapeatükk 5.3).